

LE ENO JE POTREBNO

Dva prijatelja

Oktohrska pobožnost rožnega venca nas še bolj povezuje z Jezusom in Božjo materjo.

Rad imam Marijino molitev s skrivnostmi življenja Jezusa Kristusa, nanizanimi kakor biseri na vrvi. Človeka se dotaknejo na meditativni način, pri čemer se s ponavljanjem duša zaziblje v mir; vztrajanje pri besedi, predvsem pri Marijinem liku in podobah Kristusa, ki polzijo mimo, pa dušo pomirja, jo osvobaja in ji odpira pogled na Boga. Rožni venec nas v resnici povezuje s tem pradavnim spoznanjem, da je ponavljanje

del molitve, meditacije, da je ponavljanje način usklajevanja z ritmom miru. Ne gre toliko za to, da z veliko pozornostjo racionalno spremljamo vsako posamezno besedo, temveč nasprotno, da se prepustimo miru ponavljanja, enakomernosti. Tem bolj zato, ker ta beseda seveda ni brez vsebine. Prinaša čudovite podobe in videnja, predvsem pa podobo Marije – in prek nje potem tudi Jezusovo podobo.

Ljudje, molilci, so morali trdo delati, zato pri molitvi niso zmogli povrh vsega še hudih intelektualnih naporov. Zato so potrebovali molitev, ki bi jih umirila, zamotila, da bi znova našli pot iz svojih skrbi, in jim pred oči postavila tolažbo ter odrešitev. Mislim, da je ta davna religijska izkušnja ponavljanja, ritma, skupnega govorjenja, zbora, ki posameznika nosi in ziblje, ki zapolnjuje prostor, a človeka ne muči, temveč ga umiri, tolaži

in osvobaja, tu postala povsem krščanska, ko je v marijanskem kontekstu in v siju Kristusovega lika človeku omogočila čisto preprosto moliti in se ob tem vendarle tudi globoko zavedati vsebine molitve – to pa onkraj intelektualnega, namreč v uglastvi duše z besedami. Molitev rožnega venca naj nas torej spreminja v ljudi vere, upanja in ljubezni, ki živijo močno povezani z Jezusom in Božjo materjo.

Vir: <http://nadskofija-ljubljana.si/pastorala/gradiva/leto-vere/>

Amicus Dei

SVETNIKI – BOŽJI PRIJATELJI

Sv. Frančišek Asiški (1182–1226)

4. oktober

Lik asiškega Ubožca spada med najbolj mikavne v vrsti svetnikov katoliške Cerkve. Zgled njegovega življenja je še posebej dragocen danes, ko mnogi ljudje prodajajo dušo in telo bogu, ki se imenuje standard, ki pa jih ne more osrečiti. Človek je srečen, če hoče biti »orodje miru«, kakor je zapisano v lepi molitvi, ki jo pripisujejo svetemu Frančišku Asiškemu.

Rodil se je 26. septembra 1182 v Assisiju, mestu v sončni italijanski pokrajini Umbriji. Njegov oče je bil trgovec s francoskim blagom, njegova mati je bila iz južne Francije. Ko se je otrok rodil, je bil oče na potovanju, zato mu je sama izbrala ime Janez (Giovanni), oče pa ga je po vrnitvi prekrstil v Frančiška (Francesco = Francozek) in mu namenil nasledstvo v trgovskem poklicu. Kazalo je, da se bo fant kot trgovec odlično obnesel, le preveč družaben in radodaren je bil. Bil je duša vesele fantovske družbe, toda vedno zelo dostojen. Ko mu je bilo

dvajset let, je zbolel in takrat se je v njegovi duši izvršila velika sprememba.

Vse, kar je imel svojega, je razdal revežem, bogato obleko pa vrnil očetu ter se umaknil v samoto. Neke noči je zaslišal klic: »Francišek, popravi mojo cerkev, ki se podira!« Misleč, da gre za razpadajočo cerkvico sv. Damijana blizu mesta, se je takoj lotil dela. Kmalu pa je spoznal, da ga Bog kliče k obnovi Kristusove Cerkve, ki je propadala zaradi posvetnega duha, ki jo je bil zajel. Začel je hoditi okoli in oznanjati uboštvo. Preživljal se je z darovi, ki jih je priberačil. Bil je neprimerno srečnejši kot prej, ko je letal od zabave do zabave. Njegovemu zgledu so sledili številni njegovi nekdanji prijatelji. Tako je nastala prva Franciškova družina, ki se je do leta 1221, ko je Francišek sestavil redovna pravila, katera je potrdil papež Honorij III., pomnožila tako, da je štela že 1.200 bratov. Še prej, leta 1212, je Francišek skupaj z asiško meščanko Klaro, ki je tudi svetnica, ustanovil žensko vejo reda: to je »drugi red« ali klarise, ki so živele v svojih lastnih samostanih. Za poročene, ki živijo sredi sveta, pa je Francišek leta 1221 ustanovil tako imenovani »tretji red« – skupnost tistih, ki živijo v duhu redovnih pravil sv. Frančiška. Vse tri veje so se kmalu razmahnile po vsem krščanskem svetu.

Od številnih lepih stvari iz življenja sv. Frančiška naj omenimo, da je za božični praznik leta 1223 v votlini samotnega kraja Greccio med polnočnico pripravil žive jaslice in od takrat je navada po cerkvah in po domovih v božičnem času postavljati jaslice. Za praznik povišanja svetega križa, 14. septembra 1224, je Francišek dobil na rokah, nogah in prsih znamenja Kristusovih ran, ki jih je nosil do smrti. Dve leti pozneje je nevarno zbolel in na bolniški postelji zložil pesem, ki je v književnosti znana kot Sončna pesem ali Hvalnica stvarstva. Sestra Smrt, kakor jo je sam imenoval, je prišla ponj 3. oktobra 1226, ko je dopolnil 44 let.

Njegov prijatelj, kardinal Hugolin, ki je postal papež Gregor IX., je 16. julija 1228 Frančiška razglasil za svetnika in določil, da se njegov god obhaja 4. oktobra. Na papeževo željo je brat Elija sezidal v Assisiju veličastno cerkev, pod katero so sv. Frančišku pripravili grob. Na grobu tega priljubljenega svetnika se že stoletja zbirajo romarji z vsega sveta.

Sveti Frančišek Asiški je nebeški zavetnik številnim Slovencem in Slovenkam, ki jim je ime Franc, France, Francelj, Franci ali Frančiška, Francka, Franka, Fanči. Tako moške kot ženske oblike so številne.

Misel Svetega Frančiška:

Bog je veselje. Zato je pred svojo hišo postavil sonce.

Pripravila Marica

LITERARNI KOTIČEK

Molitve nekoč

V literarni kotiček smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil.

Bog naj bo v moji glavi
in v mojem razumu.
Bog naj bo v mojih očeh
in v mojem gledanju.
Bog naj bo v mojih ustih
in v mojem govorjenju.
Bog naj bo v mojem duhu
in v mojem mišljenju.
Bog naj bo z menoj
od začetka do konca.

Stara molitev

Brajda

Pridem iz hiše na dvorišče. Vonj zrelega grozdja mi poboža nosno votlino. Stopim do naše brajde, ki je že zelo velika, »odrasla«, bi rekla. Utrgam si grozd zrelega grozdja, nekaj sekund ga opazujem na dlani, da se mi pogled spočije na njem. Dam si v usta sladko jagodo, privoščim si užitek. Ko tako jem zrelo, sočno, sladko grozdje, me misli

odpeljejo na dolenske griče, kjer je bila zasajena in ukoreninjena mladika naše brajde. V mislih se sprehodim po gričih Dolenjske in opazujem skrbno obdelane vinograde, ki obetajo bogato letino. Koliko let že rastejo te trte? Vsako pomlad je potrebno trdo delo

vinogradnikov, ki obrezujejo, škropijo, okopavajo ... Zemlja, obdelana s človeškim znojem in ljubeznijo, prejema in istočasno daje. Sožitje z naravo je res veličasten občutek. Vsak letni čas v teh krajih ima svoje čare. Vsekakor je najbolj zanimiv ta letni čas, ko je trgatav. Tedaj se griči iskrijo v mavričnih barvah. Dozorelo grozdje in jesensko listje v vsej svoji lepoti dajeta čar in dovršen izgled. Na dan trgatve se po navadi zbere več ljudi. Takrat priskočijo na pomoč sorodniki in prijatelji. Glede na to, da se ne srečujejo pogosto, je treba vse novosti »obdelati«. Pripovedovanj, pogovorov, šal ter prigod ne zmanjka. Pri tem delo ni moteno, samo glasno je treba govoriti, da se sliši do naslednjega griča. Brente se polnijo z zrelim grozdem. Potem pa delajo traktorske prikolice in kmalu za tem zapoje preša, ki pridelek spremeni v tekoče stanje. Zadovoljni gospodar postreže z dobro malico in lansko žlahtno kapljico, ki poživi telo in tako dobro voljo dvigne na še višji nivo. »O zlorabi ne bom govorila, to je že druga tema, ki je zelo težka in obširna.« Pa vrnimo se k zgodovini naše brajde.

Pridem v sobo ga. S. P., ki leži v drugem nadstropju oddelka Marta, jo pozdravim in pripomnim: »Pri vas pa lepo diši«. Torej, dišalo je po zrelem grozdu. Ga. je imela zaradi diagnoze otežen govor, zato je vsak stavek, ki ga je izrekla, imel posebno vrednost in veljavo. Za vsako besedo se je morala pošteno potruditi. Pri tem je uporabljala roke, migala je z glavo, ampak vedno sem jo razumela. Vprašala me je, če bi rada imela takšno sadiko brajde na svojem vrtu.« Branila sem se, da ni treba. Vendar je bila gospa zelo vztrajna in prepričljiva v svoji nameri.

»Jaz tako rečem,« je odločno rekla. »V redu,« sem nazadnje odgovorila, kajti na takšno ponudbo bi bilo nevljudno drugače odgovoriti.

Čas je mineval. Priznam, da sem na ta pogovor pozabila. Gospa je imela redne obiske svojega moža. Nekega dne, čez pol leta, mi je gospod povedal: »Pred hišo pri vratih sem za vas pustil ukoreninjeno mladiko brajde. Sicer ne vem, če bo uspela,« je dodal, »kajti pri nas je le toplejše podnebje.« Zahvalila sem se. Gospa je bila zelo zadovoljna, ker je njen mož ustregel njeni želji ter mi prinesel sadiko. Vesela mi je mihal: »Vidiš, sej sam ti rekla.« Tudi jaz sem pokazala hvaležnost in zadovoljstvo. Mladiko sem odnesla domov. Našla sem primerno mesto na vrtu ter jo zasadila. Potrebovala je nekaj pomladi, dve ali tri, da je obrodila prvo grozdje. Poleti daje s svojim listjem prijetno senco, jeseni pa sladki užitek. Ah, spomini res polepšajo dan.

Zagorka

Zahvaljujem se za mamo,
za očeta, sestre, brate,
za zelene gaje, trate,
za življenje, v dar prejeto,
in za hostijo presveto.

Tudi tebi angel, hvala,
ki me peljal boš pred vrata
k Bogu v večni Božji gaj,
od koder me ne bo nazaj.

Berta Golob

Daniel Brkič: Prazen stol in Jezus

Slišal sem, da je v neki španski vasi hči prosila duhovnika, naj pride k njim domov, da bi molil z njenim zelo bolnim očetom. Ko je duhovnik vstopil v siromašno sobo, je zagledal bolnega starčka, ki je hropel, čeprav je imel glavo na dveh vzglavnikih. Ob postelji je bil prazen stol. Duhovnik je mislil, da je tam nastavljen zato, da bi kot gost prisedel. Starček ga je vprašal: »Kdo ste? Zakaj ste prišli?« Gost se je sklonil nad posteljo in mu rekel: »Duhovnik sem. Vaša hči me je prosila, naj z vami

pomolim za vaše zdravje. Opazil sem, da je poleg vaše postelje stol. Verjetno je pripravljen zame, kajne?» Starček je tiho odgovoril: »Ah, stol? Prosim, zaprite vrata, kajti tega nisem povedal še nikomur. Vse življenje sem se spraševal, kako moliti, a nisem vedel. Tudi v cerkvi so govorili o nujnosti molitve, in o tem, kakšen blagoslov prinaša, a mi ni šlo. Zato sem nekega dne prenehal moliti. Tako je trajalo do nekaj dni nazaj, ko me je obiskal prijatelj in mi povedal, da moliti pomeni pogovarjati se z Jezusom. Še vedno nisem dojel. Zato mi je svetoval, naj postavim poleg postelje prazen stol in skušam verjeti, da na njem sedi Jezus. Opogumil me je, naj se začnem z njim pogovarjati in tudi poslušati, kaj on govori meni.«

Duhovnik je bolnega starčka napeto poslušal. Vprašal ga je, kako mu je

šlo. Starček mu je rekel: »Poskusil sem. Postalo mi je tako všeč, da to počnem večkrat dnevno. A vedno pazim, da tega ne opazi hči, sicer bi mislila, da sem zgubil razsodnost.« Starčkova pripoved je duhovnika ganila. Svetoval mu je, naj tako nadaljuje. Nato sta skupaj molila in duhovnik se je vrnil domov. Čez čas je

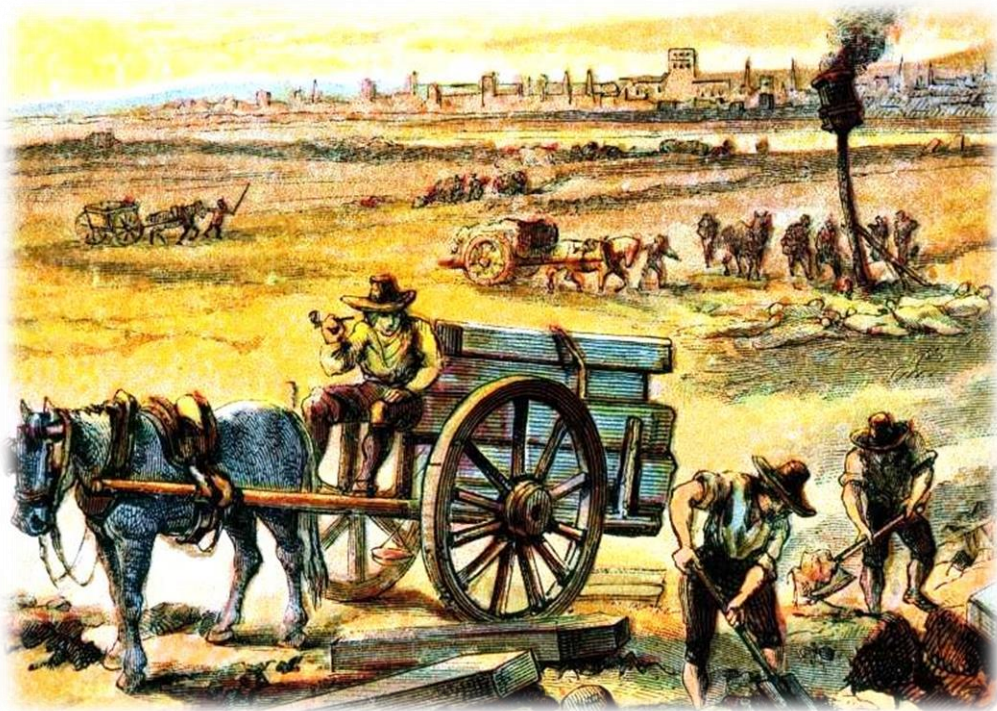
starčkova hči duhovniku sporočila, da je njen oče umrl. Vprašal jo je, ali je umrl potešeno. Povedala mu je: »Ko ste odšli, me je poklical k sebi. Bil je umirjen kot še nikoli. Celo nasmešek je imel na obrazu. Rekel mi je, da me ima zelo rad. Poljubil me je in me stisnil k sebi. Ko sem se čez kake pol ure vrnila, sem ga našla mrtvega, a v nenavadnem položaju. Ni mi jasno, kaj se je zgodilo, kajti preden je umrl, je očitno povlekel prazen stol k postelji in svojo glavo naslonil nanj. Kaj vi mislite o tem? Zakaj je to storil?« Duhovnik, ki si je brisal solze z oči, ji je rekel: »Njegova skrivnost pač. O, ko bi lahko vsi tako umrli.«

Vir: duhovna misel – Radio Prvi

SPOMINSKE DROBTINICE

Na današnji dan, 19. september

Sredi septembra leta 1680 se je na Štajerskem začela širiti kuga. Vojaki so zastražili meje med deželami, tujec pa je smel potovati le po glavni cesti. Ko je prišel do mesta ali vasi, so med njim in vojaško nadzorno skupino zakurili ogenj in se z vpitjem dogovorili, ali sme naprej ali ne. Tudi če je imel potrdilo, da je zdrav, je moral za šest tednov v karanteno, ki je bila po navadi neudobna koliba. Na vrhu Ljubelja so si pošto iz Celovca in Beljaka podajali tako, da jo je sel, ki jo je bil

prinesel, obesil na dolg drog in jo podal čez mejo kranjski deželni straži. Ta jo je potem še okadila nad brinovim plamenom ali kisovo soparo. Tako so razkuževali tudi vse drugo blago, kovance pa so umivali z milom in soljo. Takratna epidemija kuge ali črne smrti, kot so jo imenovali, je na Štajerskem pojenjala šele po treh mesecih, torej decembra leta 1680.

Kasneje je v spomin na čas epidemije zraslo veliko novih cerkva, ob

križpotjih pa so v zahvalo za preživetje postavljali kužna znamenja ali kužne stebre. Večinoma so prikazovala Sveto trojico ali zaščitnike proti kugi: svetega Roka, Boštjana, Krištofa in druge; mnoga znamenja so ohranjena še danes.

Moj prvi spomin

V spominih smo poiskali svoj prvi spomin, ki seže v rano mladost. Spomini so lepi, prijetni, šaljivi, včasih pa tudi z grenkobo v srcu, vendar so naši in vedno se jih radi spominjamo. Preberite jih.

Spomin na prvi pohod na Triglav.

Stara je bila 23 let. Bilo je v začetku septembra. Šli sta skupaj s prijateljico, prej še nikoli nista bili nikjer. Odpravili sta se zvečer v salonarjih in krilu, da ju nihče ne bi videl. V nahrbtniku sta imeli dolge hlače in gojzarje. V čakalnici se jima je pridružil moški, ki je rekel, da je vremenar na Kredarici. Ob 4. uri zjutraj so imeli vlak. Ko so prišli v Mojstrano, so se odpravili čez Krmo na Triglav. Na Kredarico so prišli ob 9. uri zvečer. Tam sta s prijateljico prespali, zjutraj pa sta šli sami na Triglav. Na Kredarici sta ponovno prespali in šli naslednji dan do Sedmerih jezer. Tudi tam sta prespali, nato pa še enkrat na Komni. Od tu sta se odpravili v Bohinj k izviru Savice. Nato pa na avtobus in domov. To je bil lep štiridnevni izlet, ki ji je ostal globoko v spominu.

Ana Kovač

Imel je štiri do pet let. Vsake počitnice, tako zimske kot poletne, je preživel pri stricu. Stric je imel konja. Lahko ga je božal, stricu je tudi pomagal. Konja so pripravili, da je lahko vozil seno in gnoj. Imeli so dva konja: Cveta in Šarga. Kasneje so kupili traktor, s katerim se je tudi rad vozil.

Zvonko Oblak

Ko je bila stara pet let, je težko čakala, kdaj bo kokoš znesla jajca. Za eno jajce je dobila pet cigaret za ata.

Marija Musec

Ko so bili otroci še majhni, so nekoč šli v zelo globoko dolino. Po gozdu je nekaj lomastilo. Nekdo je rekel, da je medved. Vsi so na vso moč tekli do vrha. Ko pa so pogledali nazaj, ni bilo nič. Vsi so si oddahnili. Tega se še vedno zelo dobro spomni.

Ana Grum

Stanovali so v stari hiši. V Logatcu je bilo lepo. V šolo je hodila v Rovtahn. Vseh otrok v šoli je bilo štirideset. Devetintrideset let je živela v bloku.

Frančiška Trpin

Moj spomin iz mladosti sega v dan, ko sem praznovala dvajseti rojstni dan. V družini smo živeli trije otroci. Jaz, najstarejša, sestra Jakobina, dve leti mlajša od mene, moj brat pa sedem let mlajši od mene, ki mu je ime Joško.

Na moj rojstni dan se je hotel voziti z maminim kolesom. Kolo je bilo prebodeno in zato mu nisem pustila peljati se z njim. Šel je k mami in me zatožil, da mu ne dam kolesa. Mama je na vrhu stopnic vpila, naj mu dam kolo. Povedala sem ji, da je prebodeno. V tem času je prišel domov oče in mama mu je dejala: »Vudri, vraga šmrkavega, ki ne pusti

bratu kolesa.« Oče je vzel pas od hlač in me udaril po nogah in riti. Zajokala sem in se usedla na klop pred hišo. Povedala sem mu, da mi je naredil krivico. Odšla sem po ključ od kleti in očetu pokazala kolo. Sprednje kolo je bilo prebodeno. Ni se mi opravičil, ampak mi je pokazal, da mu je žal. Opoldne pri kosilu pa mi je voščil za dvajseti rojstni dan in mi podaril zlat prstan, ki ga nosim še danes. Jaz sem mu ta spodrseljaj seveda oprostila, vendar pozabila ga ne bom nikoli. To je moj največji spomin iz moje lepe in srečne mladosti.

Barbara Marija Pečar

Stara je bila pet let. Sestra je bila na češnji. Ata in brat sta kosila v senožeti. Mama je pred tremi dnevi rodila zadnjega, desetega otroka. V štali je nekaj »zabrkljalo«. Mama je skočila iz postelje. Krava je padla in poginila. Jokali so, ker ne bo mleka. Mama ji je rekla, naj gre poklicat očeta, brata in sestro, ki je bila na češnji. Moški so pripeljali voz in zakopali kravo v veliko jamo. Nato so otroci sadili in nosili rožice na grob krave Rjavke.

Frančiška Debevec

Ko ji je umrla mama, je imela dve leti. Potem je prišla atova sestra in jim pomagala. Ko je bila stara šest let, se je oče še enkrat poročil. V šoli je velikokrat manjkala, ker je bila bolna. Nato je dobila še polbrata in polsestro. Dobro so se razumeli. Povedali so ji še, da je, ko je bila stara pet let in je bila sama doma, šla pozimi ven skozi okno. Od takrat ima ozeble prste. Na prste so ji dajali zeljnico.

Majda Petrovčič

Ko je bila stara šest let, so bili na njivi. Ona je hotela jesti kruh. Potem so šli domov. Mama, ki je bila takrat še živa, jo je držala za roko. Čez kakšno leto je mama umrla.

Z. A.

Ko je bila stara sedem let, je šla služiti; pasla je živino, pazila na otroke, ni bilo časa, da bi se učila za šolo. Ko se je vrnila domov, pa je spet delala isto, pasla in pazila na otroke.

Frančiška Mivšek

Prvi spomin in vonj po svobodi

Stal sem pred hišo. Ogledoval sem se po okolici. Zagledal sem hribček, na njem mlado drevo lipe, ki je imela pod svojo krošnjo odprtino v zemljo. Radovednost me je premagala, da raziščem, kaj se tam skriva. S pogledom sem povabil starejšega brata. Razumel je mojo namero ter mi odgovoril: »Jaz ne grem, ti kar pojdi.« Stekel sem proti hribčku. Oddaljeval sem se od hiše. Prvič sem bil sam tako daleč. Razgreta lica mi je piš vetra prijeto hladil. Razdalja do cilja je bila za moje 3-4 leta stare noge pravi maraton. Začutil sem vonj po svobodi. Zmagoslavno sem se obračal okoli sebe in ugotavljal, ali me kdo opazuje. Pogum je rasteł.

Ko sem prispel do lipe, sem pod njo zagledal odprtino. Bila je velika kot vrata. Previdno sem se približal. Pokukal sem v temo in opazoval, kaj bom zagledal v notranjosti. Zagledal sem sive betonske zidove z majhno odprtino na eni izmed sten. Na tleh je ležalo nekaj suhih vejic in lanskoletno listje. Bil sem razočaran. Pričakovanega nisem našel, čeprav nisem natančno vedel, kaj iščem. Obrnil sem se proti hiši. Zdelo se mi je, da je zelo daleč. Spoznanje, da moram sam nazaj proti njej, me je vznemirjalo. Stekel sem. Usekal sem bližnjico. Ta pa je vodila čez dolino. Ko sem bil v sami dolini, hiše nisem več videl. Izgubil sem pravo smer. Oče, ki je imel opravke v bližini, me je opazil. Prišel je do mene, se nasmehnil in rekel: »A si šel pogledat, kaj se skriva v bunkerju?«

Podal mi je roko in me pospremil do vrha. Ko sem ponovno zagledal hišo, me je izpustil. Šel je po svojih opravkih. Jaz pa sem se vrnil v varno zavetje doma. Vonj po svobodi pa se je zasidral v mojo čud, bil je omamen, zmagoslaven, popoln! Glede na sedanji čas

našega bivanja v tem trajanju korone se postavimo v pozicijo želje, vonja po svobodi in hkrati varnega zavetja. Kajti danes nas ta virus močno ovira pri svobodnem gibanju. Svojci so omejeni pri snidenju med seboj. Stiske zaradi tega so lahko zelo globoke in trdovratne. Prijatelji se ne shajajo. Pogovori po telefonu ne nadomestijo toplih objemov in nasmehov dobrodošlice. Potovati po svetu je nevarno. V določene države celo odsvetovano ali pod pogojem karantene. Življenjski ritem je moten, čeprav si ga vsi trudimo ohraniti. Na vsakem koraku preži korona in tega se zavedamo, nekateri bolj, drugi manj ali z upanjem »Saj se meni ne bo zgodilo.« Naša odgovornost je na preizkušnji. Šele ko nekaj izgubiš, se zavedaš pravega pomena izgubljenega. Vsi pa hrepenimo po vonju svobode.

Z. T.

Moj prvi spomin

Po eksploziji v kleti – prah vsepovsod. Klicanje Marije, Jezusa na pomoč. Pestovanje gospe Poldke, ko sem dobila vzdevek Velika Donda. Bilo pa je takole: stanovali smo v mestni hiši v Novem mestu. Pred začetkom vojne se je moški del družine umaknil na Notranjsko. Oče je na svojem domu pomagal na kmetiji. Ostali smo tu doživeli bombardiranje. Na mesto je bilo kar 11 bombnih napadov: Nemci, Italijani, zavezniki, partizani pa so razstrelili skladišče municije na robu mesta. Mama je povedal, kako je pokalo. Sostanovalci v bloku so se preselili k domačim na deželo. Pohišstvo so pustili v stanovanju, nekaj so ga le prenesli v zaklonišče in tudi hrano. Mejo proti Ljubljani so zaprli okupatorji. Starši so imeli sorodnike onkraj meje. Ob alarmu smo mama, sestra in jaz hitele v klet. Izbrale smo kot – zunanji zid je tu najdebelejši. Pridružila se nam je še hišnica. Mama je sedla na pručko in me vzela v naročje. S seboj je imela vodo, kis, platnene krpe. Meni je krpo, namočeno v kis, s prsti držala pred napol odprtimi usti (Mislila je, da otroku ob eksploziji ne bo počil bobnič). To so mi povedali. Prva bomba je odbila del hiše, druga pa povzročila, da je počila plošča v zaklonišču in se pogreznila. K sreči tu ni bilo nikogar. Po eksploziji še vidim prah vsepovsod, vse razdejavano ... ko so prišli gasilci, so odstranili železje na oknu v kleti. Mi pa smo zlezli ven na svobodo. Nihče od nas štirih – hvala Bogu – ni bil ranjen.

Sedaj je pa sledilo reševanje pohištva iz ruševin, kos za kosom. Ravnatelj novomeške gimnazije, prof. Ivan Dolenc, je ponudil eno učilnico za našo streho. Mama je povedala: g. ravnatelj si je nekje sposodil cizo, se sam vpregel spredaj, zadaj pa sta porivali voz mama in sestra. Sama sem bila ob tem delu v napoto. Dolenčeva žena, gospa Poldka, se je sama ponudila, da je pazila name v njihovem stanovanju. Ta selitev je trajala dolgo; počasi so reševali pohištvo, ki so ga morali malo očistili prahu. Tudi poškodovane reči smo vzeli s seboj – za kurjavo – s tem smo kurili tri mesece.

Razrušenih je bilo veliko hiš, vsi so delali udarniško. Ko sem bila tako v varstvu, so nekega dne po cesti korakali Nemci, streljali v zrak, če so koga zagledali pri oknu ali na vrhu ruševin – pa še tja.

Gospe sem povedala, da me je strah. Vzela me je v naročje in me potolažila. Seveda sem mami takoj zvečer poročala, kako sem preživela dan. »Mami, gospa Poldka me je pa pestvala.« odgovor mame je bil pa resen: »Kako te je pestovala, ko si pa že tako velika donda.« Prevelika za pestovanje. V tem času bi res moral vsak otrok kar hitro odrasti.

Pripis: ravnatelj Ivan Dolenc je bil dober, izobražen. Napisal je knjigo Moja rast. Dijake je med vojno hotel zaščititi na razne načine pred okupatorjem. Na sestankih je vse stenografiral – zato so po letu 1945 osvoboditelji točno vedeli, kaj je kdo govoril. Materiala ni skrnil. Ob likvidacijah OF je bil govornik na pogrebih. Tako je spregovoril tudi stavek: » ... komunizem je sama laž, če bi en mesec ne lagali, bi bilo komunizma konec.« Seveda je prejel plačilo – en mesec zapora za ta stavek. Ravnatelj Dolenc je pokopan v Sopotnici pri Škofji Loki. Naj počiva v miru! Z ženo sta med vojno mnogim lajšala gorje vojne.

A. B.

Spodnje besede poiščite v tabeli in jih prečrtajte. Napisane so v vseh smereh. Črke, ki so ostale preberite po vrsti – vodoravno in dobite svetopisemskega moža, ki so ga bratje izdali.

E	J	A	Č	O	T	L	J	P
B	G	O	T	B	Ž	A	E	E
I	O	I	F	R	S	K	O	I
C	Ž	K	P	A	U	O	M	I
V	N	H	A	T	Ž	J	J	N
O	S	A	N	J	E	A	I	O
G	R	U	B	E	N	Z	B	A
R	S	U	K	N	J	A	U	R
T	I	L	A	D	O	R	P	A
A	L	J	A	A	Č	E	J	F

EGIPT, BRATJE, RUBEN, SUŽENJ, TRGOVCI, JAKOB, SUKNJA, UBIJMO, ZAJOKAL, ŽITO, JEČA, TOČAJ, PEK, FARAON, PRODALI, SANJE

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.

Ps 73,28

Karolina Žigon

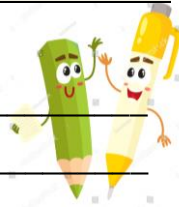
Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

RAZVEDRILO

DOPOLNJEVANJE

Dopolnite imena pravljič

1. OBUTI _____	11. MOJCA _____
2. MUCA _____	12. MAČEK _____
3. VOLK IN _____	13. JURI MURI _____
4. SNEGULJČICA IN _____	14. SIROTA _____
5. RDEČA _____	15. ZVEZDICA _____
6. JANKO IN _____	16. INDIJA _____
7. PICKO IN _____	17. MOJ PRIJATELJ PIKI _____
8. MARTIN _____	18. PEKARNA _____
9. FIŽOLČEK, OGELJČEK IN _____	19. TRIJE _____
10. KAKO SO PULILI _____	20. CESARJEVA NOVA _____

SMEJALNICA

Moškega v drvečem avtomobilu ustavi policaj: »Gospod, a veste, da vam je žena že pred desetimi kilometri padla iz avta?« Možak: »Oh, hvala Bogu, sem že mislil, da sem oglušel.«

Se pogovarjata dva ne preveč pametna: »A ti veš, zakaj ima policist na nočni omarici vedno dva kamna, ko gre spat?« »Ja, s prvim kamnom ugasne luč, z drugim pa preveri, ali ima zaprto okno.«

Tone vpraša Franceljna: »A veš, zakaj ljudje ne hodijo po glavi?« Francelj: »Ja, verjetno zato, ker bi plešastim drselo v klanec!«